

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในกระบวนการพิจารณาคดี ของทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

มนุษย์จัดว่าเป็นสัตว์สังคม เพราะมีธรรมชาติและความจำเป็นที่ต้องอยู่ร่วมกัน แต่การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นก็ย่อมก่อให้เกิดปัญหาข้อพิพาท ความบาดหมางหรือความขัดแย้ง ซึ่งการพิพาทบาดหมางหรือข้อขัดแย้งต่างๆ มีทั้งข้อพิพาทที่ยังไม่ถึงขั้นที่จะเป็นคดีความได้ หรือยังไม่ถึงขั้นที่กฎหมายถือว่าเป็นความผิด

สภาพของความเป็นมนุษย์ที่จะต้องมีความขัดแย้ง ซึ่งทางออกของการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในลักษณะข้อพิพาททางกฎหมายเช่นนี้อาจจะมีได้หลายวิธี เช่น การไกล่เกลี่ยเพื่อหาทางประนีประนอมระงับข้อพิพาท การตั้งอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดข้อพิพาทหรือการนำคดีไปสู่ศาล แต่ในแง่ของการบริหารคดีนักกฎหมายส่วนใหญ่ต่างยอมรับกันว่า วิธีการจัดการข้อขัดแย้งที่ดีที่สุด และควรสนับสนุนให้มีการใช้มากที่สุดก็คือ กระบวนการแก้ไขข้อพิพาทด้วย การไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทด้วยการหาทางออกที่ทำให้เป็นคู่ชนะด้วยกัน (Win-Win)

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คือ กระบวนการยุติหรือระงับข้อพิพาทด้วยความตกลงยินยอมของคู่ความเอง โดยที่มีบุคคลที่สามมาเป็นคนกลางคอยช่วยเหลือแนะนำ เสนอแนะหาทางออกในการยุติหรือระงับข้อพิพาทให้คู่ความต่อรองกันได้สำเร็จ

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาล หมายถึง การที่ผู้ไกล่เกลี่ยทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทซึ่งเป็นคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลตั้งแต่ศาลรับฟ้องจนถึงก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้กับคู่ความ เป็นการช่วยให้คู่ความทั้งสองฝ่ายสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกัน แต่ผู้ไกล่เกลี่ยไม่มีอำนาจในการกำหนดข้อตกลงให้แก่คู่ความแต่อย่างใด โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดการประนีประนอมยอมความให้จากความสมัครใจของคู่ความทั้งสองฝ่ายเป็นสำคัญ ดังนั้น ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอยกเลิกการไกล่เกลี่ยเสียเมื่อใดก็ย่อมได้

ในส่วนของบทนี้จึงเห็นควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ หลักกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งประเทศ

สหรัฐอเมริกาได้นำวิธีการระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ยเข้ามาใช้ในระบบศาลจนสามารถหาข้อยุติข้อพิพาทได้โดยวิธีระงับข้อพิพาททางเลือก (Alternative Dispute Resolution: ADR) เข้ามาช่วยในการลดปริมาณคดีลง จึงได้นำมาศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยได้รับรูปแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับศาลไทยเพื่อเป็นการช่วยลดปริมาณคดีที่ค้างค้างในศาลและช่วยลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาลได้เป็นจำนวนมากด้วย ทั้งเป็นการช่วยให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญามีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.1 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา¹

ปัจจุบันประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการนำวิธีระงับข้อพิพาทโดยการไกล่เกลี่ยเข้ามาใช้ในระบบศาล ซึ่งทางศาลเป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ไกล่เกลี่ย โดยให้นักกฎหมายที่สมัครใจมาลงชื่อ ศาลจะตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ไกล่เกลี่ยที่เหมาะสมและศาลจะนัดผู้ไกล่เกลี่ยมาพบคู่ความทั้งสองฝ่ายเพื่อทำการไกล่เกลี่ย หากไกล่เกลี่ยได้ข้อยุติไป เพื่อเป็นการลดปริมาณคดีที่ขึ้นสู่ศาล จึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดในการไกล่เกลี่ย

3.1.1 แนวคิดในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้พยายามพัฒนากฎหมายในเรื่องการไกล่เกลี่ยขึ้นมาเพื่อให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นอีก ซึ่งได้มีการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทขึ้นมาใหม่ เรียกว่า “รัษฎบัญญัติว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท (Uniform Mediation Act)” โดยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการระงับข้อพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ยเข้ามาใช้มากขึ้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คู่ความมีความรู้สึกว่าการไกล่เกลี่ยทำให้เกิดความพอใจทั้งสองฝ่ายได้เพราะ

1) คู่ความทั้งสองฝ่ายเชื่อว่าผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นคนกลางจะสร้างคุณค่าในการเจรจาไกล่เกลี่ยประนีประนอมของพวกเขาได้

¹ ชูดากรณ์ เหมโลหะ. (2549). ปัญหาการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในภาคปฏิบัติ: ศึกษากรณีคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. หน้า 49.

2) การติดต่อสื่อสารของคู่ความในการไกล่เกลี่ยของพวกเขาจะถือว่าเป็นความลับที่ไม่พึงเปิดเผยต่อผู้อื่น

3.1.1.1 สาธารณคดีและหลักเกณฑ์ในการไกล่เกลี่ย

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้พยายามพัฒนากฎหมายให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทขึ้นมาใหม่ครั้งแรกที่เมือง New Orleans เรียกว่า “Uniform Mediation Act”² โดยความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการการประชุมแห่งชาติทางกฎหมาย National Conference of Commissioners on Uniform State Laws - NCCUSL กับเนติบัณฑิตยสภาของอเมริกา (The American Bar Association House of Delegates) เป็นร่างกฎหมายชั่วคราว (Interim Draft) เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม ค.ศ. 2001 และภายหลังได้รับอนุมัติในการประชุมประจำปี ครั้งที่ 10 โดย NCCUSL ที่เมือง West Virginia โดยร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการแก้ไขหลายครั้งเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ในรายละเอียดของเนื้อหาและวัตถุประสงค์เพื่อวางแนวทางการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทให้เป็นลักษณะเดียวกันของมลรัฐต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับกฎหมาย Uniform Mediation Act มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) ขอบเขตของกฎหมาย³

รัฐบัญญัติว่าด้วยการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) ได้คำนึงถึงความสำคัญของการใช้วิธีการไกล่เกลี่ยมากขึ้นเสมือนเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่ดี และช่วยเสริมสิทธิของผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ย รัฐบัญญัติฉบับนี้ทำให้เกิดความแข็งแกร่งต่อกฎหมายและกฎเกณฑ์ของศาลในมลรัฐของสหรัฐอเมริกา ซึ่งสามารถใช้เอกสิทธิ์วิธีการไกล่เกลี่ยได้ และเอกสิทธิ์ดังกล่าวได้เกี่ยวเนื่องกับกฎหมายมลรัฐที่คุ้มครองการใช้เอกสิทธิ์วิธีการไกล่เกลี่ยอย่างมีรูปแบบเดียวกันและเป็นที่ยอมรับในทุกมลรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา การคุ้มครองตามรัฐบัญญัติฉบับนี้จะมีผลต่อผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ยเกือบจะทุกครั้งที่มีการไกล่เกลี่ยเกิดขึ้น โดยคู่ความยอมรับถึงวิธีการไกล่เกลี่ยหรือการไกล่เกลี่ยโดยศาลหรือหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ แต่จะมีบางกรณีที่รัฐบัญญัตินี้ไม่คุ้มครอง เช่น การไกล่เกลี่ยของสหภาพแรงงาน การไกล่เกลี่ยระหว่างเพื่อนนักเรียน หรือการประชุมระงับข้อพิพาทของฝ่ายตุลาการตาม (มาตรา 13) ผู้มีส่วนร่วมในระบบไกล่เกลี่ยสามารถได้รับเอกสิทธิ์

² National conference of commissioners on uniform state laws. (2011). *Uniform Mediation Act*. (Online). Available: <http://www.pon.harvard.edu/guests/uma/5-4 UMA.htm>. [2012, May 18].

³ สมชาย โลกสันติสุข. (2546). *การบริหารคดี: ข้อพิพาทเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยในศาล*. หน้า 54.

คุ้มครองคำบอกเล่าของคนที่ทำขึ้นในระหว่างไกล่เกลี่ยซึ่งไม่ต้องเปิดเผยในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลได้ (มาตรา 46) การจำกัดการเปิดเผยของผู้ไกล่เกลี่ยต่อผู้พิพากษาและบุคคลอื่นๆ ที่อาจจะอยู่ในคดี (มาตรา 7) และในกระบวนการไกล่เกลี่ยนั้นรัฐบัญญัติฉบับนี้ต้องการให้มีการเปิดเผยถึงคุณสมบัติของผู้ไกล่เกลี่ยด้วยเมื่อถูกสอบถาม (มาตรา 9) นอกจากนี้คู่ความสามารถให้มีทนายความหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมในกระบวนการไกล่เกลี่ยโดยศาลหรือหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐได้ (มาตรา 10) เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้สนับสนุนให้มีการใช้วิธีการไกล่เกลี่ยดังเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายส่งเสริมการระงับข้อพิพาทส่วนตัวโดยใช้การพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเองของคู่ความ ซึ่งเนื้อหาสาระที่สำคัญของรัฐบัญญัตินี้มีดังนี้คือ

มาตรา 1 ชื่อเรื่องขอบเขตของกฎหมายรัฐบัญญัติฉบับนี้เรียกว่า “รัฐบัญญัติว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ย (UMA)”

มาตรา 2 คำจำกัดความ

(1) “การไกล่เกลี่ย” หมายถึงกระบวนการอย่างหนึ่งที่ผู้ไกล่เกลี่ยเอื้ออำนวยในการติดต่อสื่อสารและการเจรจากันระหว่างคู่ความเพื่อช่วยเหลือคู่ความให้เข้ามาสู่ข้อตกลงโดยสมัครใจอันเกี่ยวแก่ข้อพิพาท

(2) “ข้อมูลในการไกล่เกลี่ย” หมายถึง คำบอกกล่าวไม่ว่าจะเป็นคำพูด โดยปากเปล่า หรือการจดบันทึกหรือเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เกิดขึ้นระหว่างไกล่เกลี่ย หรือถูกทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์ในการพิจารณา การดำเนินการ การมีส่วนร่วม การเริ่มต้น การดำเนินคดีอย่างต่อเนื่อง หรือการไกล่เกลี่ยประมุขใหม่อีกครั้งหรือมีการใช้ผู้ไกล่เกลี่ย

(3) “ผู้ไกล่เกลี่ย” หมายถึง บุคคลที่ดำเนินการในการไกล่เกลี่ย

(4) “ผู้มีส่วนร่วมที่มีใช้คู่ความ” หมายถึง บุคคลที่นอกเหนือจากคู่ความหรือผู้ไกล่เกลี่ยที่มีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ย

(5) “คู่ความที่ไกล่เกลี่ย” หมายถึง บุคคลที่มีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ยและข้อตกลงของเขาเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการระงับข้อพิพาท

(6) “บุคคล” หมายถึง บุคคลธรรมดา บริษัท ทรัสต์ทางธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ ทรัสต์ ห้างหุ้นส่วน บริษัทจำกัด สมาคม กิจการร่วมค้า รัฐบาล หน่วยงานของรัฐ หรือผู้ถูกใช้ให้กระทำการแทน บริษัทมหาชน หรือหน่วยงานทางการค้าหรือทางกฎหมายอื่น

(7) “กระบวนการพิจารณา” หมายถึง

(7.1) เกี่ยวกับทางศาล การบริหาร อนุญาตตุลาการ หรือกระบวนการพิจารณาตัดสินอื่นๆ ซึ่งได้รวมถึงมูลเหตุในการไต่สวนก่อนและหลังการดำเนินคดี การประชุมใหญ่ และกระบวนการเปิดเผยข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดี

(7.2) กระบวนการไต่สวนในทางกฎหมายหรือที่คล้ายคลึงกัน

ก. “การจดบันทึก” หมายถึงข้อมูลซึ่งเขียนไว้บนสื่อที่มีตัวตนหรือถูกเก็บบันทึกไว้ทางอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่นๆ และสามารถค้นหาในรูปแบบที่มองเห็นได้

ข. “การลงนาม” หมายถึง

- การดำเนินการลงนามหรือยอมรับสัญลักษณ์ใดๆ ที่เป็นตัวตนซึ่งมีสภาพเหมือนจริง

- การแนบหรือใช้สัญลักษณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ เสียง หรือกระบวนการหรือการจดบันทึกที่มีสภาพเหมือนจริง

มาตรา 3 ขอบเขตในการใช้กฎหมาย

(1) นอกจากที่ได้กล่าวไว้ในอนุมาตรา (2) หรือ (3) แล้ว รัฐบัญญัตินี้ใช้ได้ในการไต่สวนที่เกี่ยวข้องกับ

(1.1) การไต่สวนที่คู่ความต้องการไต่สวนตามกฎหมายหรือศาลหรือกฎข้อบังคับของตัวแทนฝ่ายบริหารหรือการอ้างอิงถึงการไต่สวนโดยศาล ตัวแทนฝ่ายบริหาร หรืออนุญาตตุลาการ

(1.2) การไต่สวนที่คู่ความและผู้ไต่สวนเห็นชอบในการไต่สวนที่มีการบันทึกถึงการยอมรับว่าข้อมูลในการไต่สวนจะเป็นเอกสิทธิ์คุ้มครองต่อการเปิดเผย

(1.3) การไต่สวนที่คู่ความใช้บุคคลที่แสดงตนเองในฐานะเป็นผู้ไต่สวนหรือการไต่สวนที่ได้เตรียมบุคคลไว้เพื่อการไต่สวน

(2) ตามรัฐบัญญัตินี้จะไม่ได้ใช้ประโยชน์ต่อ การไต่สวน

(2.1) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การเจรจาต่อรอง การบริหารงาน หรือการสิ้นสุดของความสัมพันธ์ในวิธีการเจรจาต่อรองอย่างสร้างสรรค์

(2.2) ที่เกี่ยวข้องกับการพิพาทซึ่งค้างอยู่ภายใต้หรือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่จัดตั้งโดยข้อตกลงในเชิงการเจรจาต่อรองอย่างสร้างสรรค์ เว้นแต่ว่ารัฐบัญญัตินี้ให้ใช้ประโยชน์ต่อการไต่สวนที่เกิดขึ้นจากข้อพิพาทซึ่งได้ถูกพิจารณาจากตัวแทนฝ่ายบริหารหรือศาล

(2.3) การดำเนินการโดยศาลที่อาจจะมีการสั่งในคดี หรือ

(2.4) การดำเนินการภายใต้ความอุปถัมภ์ของ

ก. โรงเรียนประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา ถ้าคู่ความทั้งหมดเป็นนักเรียน

ข. สถาบันคุมประพฤติสำหรับเยาวชนถ้าคู่ความทั้งหมดเป็นผู้อาศัยอยู่ในสถาบันคุมประพฤติ

(3) ถ้าคู่ความเห็นด้วยในภายหน้าที่จะมีการจัดบันทึกในการดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ส่งผลให้เกิดข้อตกลงขึ้นโดยคู่ความซึ่ง การไกล่เกลี่ยจะทั้งหมดหรือบางส่วนจะไม่เป็นเอกสิทธิ์คุ้มครองภายใต้ มาตรา 4 ถึง 6 มาตราที่จะใช้ต่อการไกล่เกลี่ยหรือบางส่วนที่เห็นชอบด้วย อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 ถึง มาตรา 6 จะใช้ประโยชน์ต่อการติดต่อสื่อสารที่ไกล่เกลี่ยโดยบุคคลที่ไม่ได้รับการบอกกล่าวล่วงหน้าในข้อตกลงอย่างแท้จริงก่อนการติดต่อสื่อสารได้ทำขึ้น

3.1.1.2 บทวิเคราะห์

1) กฎหมายฉบับนี้บัญญัติขึ้นมาไว้วัตถุประสงค์เพื่อให้มลรัฐต่างๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่มีมีการปฏิบัติในแนวทางหรือมาตรฐานเดียวกันได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการออกกฎหมายของมลรัฐต่างๆ ให้สอดคล้องกันในกระบวนการไกล่เกลี่ย จึงได้บัญญัติกฎหมายให้มีเอกรูปของกฎหมายตามมาตรา 12⁴ เพื่อให้การไกล่เกลี่ยเป็นรูปแบบเดียวกันหรือแนวทางเดียวกันที่เป็นการไกล่เกลี่ยในมลรัฐต่างๆ รวมทั้งให้ความสำคัญในการระงับข้อพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ย

2) กฎหมายฉบับนี้เน้นความสำคัญของการยอมรับว่าข้อมูลในการไกล่เกลี่ยจะเป็นเอกสิทธิ์ที่จะได้รับความคุ้มครองต่อการเปิดเผยไม่เฉพาะต่อบุคคลภายนอกเท่านั้น ให้รวมถึงการเปิดเผยในชั้นศาลด้วย

3) กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับได้เฉพาะคู่ความต้องการไกล่เกลี่ยตามกฎหมายข้อบังคับของกฎหมายนี้หรือศาลหรือของกฎข้อบังคับของตัวแทนฝ่ายบริหารหรือการอ้างอิงถึงการไกล่เกลี่ยโดยศาล

3.1.2 การรับฟังพยานหลักฐาน

ตามรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) ได้กำหนดไว้ดังนี้

มาตรา 4 เอกสิทธิ์คุ้มครองต่อการเปิดเผยข้อมูล การยอมรับ กระบวนการเปิดเผยพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดี

⁴ มาตรา 12. ความเป็นเอกรูปของการใช้ประโยชน์และการตีความในรัฐธรรมนูญนี้ ข้อพิจารณาควรจะให้ถูกต้องตามความต้องการส่งเสริมให้เกิดเอกรูปของกฎหมายที่มีเนื้อหาสาระระหว่างรัฐที่ตราเป็นกฎหมายออกมา.

(1) นอกจากที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา 6 ข้อมูลในการไต่ถามผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองตามที่กำหนดไว้ในอนุมาตรา (2) และจะไม่เป็นไปตามกระบวนการเปิดเผยข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดี หรือการยอมรับพยานหลักฐานในกระบวนการพิจารณา เว้นแต่จะสละหรือเสียโอกาสตามมาตรา 5

(2) ในกระบวนการพิจารณาเอกสิทธิ์ดังต่อไปนี้จะใช้ได้

(2.1) คู่ความที่ไต่ถามผู้ให้ข้อมูลอาจจะปฏิเสธต่อการเปิดเผยข้อมูลและอาจป้องกันบุคคลภายนอกจากการเปิดเผยของผู้ไต่ถามได้

(2.2) ผู้ไต่ถามผู้ให้ข้อมูลอาจจะปฏิเสธต่อการเปิดเผยข้อมูลในการไต่ถามได้และอาจป้องกันบุคคลภายนอกจากการเปิดเผยข้อมูลของผู้ไต่ถามได้

(2.3) ผู้มีส่วนร่วมที่มีใช้คู่ความอาจจะปฏิเสธต่อการเปิดเผยข้อมูลและอาจป้องกันบุคคลภายนอกจากการเปิดเผยข้อมูลของผู้มีส่วนร่วมที่มีใช้คู่ความได้

(3) พยานหลักฐานหรือข้อมูลที่จะสามารถยอมรับได้ หรือเป็นไปตามกระบวนการเปิดเผยข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดีจะไม่ถูกปฏิเสธการยอมรับหรือได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการเปิดเผยข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดีโดยเหตุผลของการเปิดเผยออกมาหรือใช้วิธีการไต่ถาม

มาตรา 6 ข้อยกเว้นของเอกสิทธิ์คุ้มครอง

(1) จะไม่มีเอกสิทธิ์คุ้มครองตามมาตรา 4 สำหรับข้อมูลการไต่ถามผู้ให้ข้อมูล

(1.1) ในข้อตกลงที่เป็นพยานหลักฐานเป็นบันทึกถ้อยคำโดยคู่ความทั้งหมดตามข้อตกลงการดำเนินการภายใต้การไต่ถามที่เปิดเผยโดยกฎหมายต่อสาธารณะ

(1.2) การขู่หรือบอกกล่าวในการวางแผนทำร้ายร่างกายให้บาดเจ็บหรือกระทำผิดอาญาอย่างร้ายแรง

(1.3) การกระทำผิดทางอาญาโดยเจตนา พยายามกระทำผิดหรือกระทำผิดทางอาญาหรือปิดบังซ่อนเร้นการกระทำผิดอาญาหรือกระทำผิดอาญาอยู่

(1.4) การมองหาหรือเสนอให้มีการพิสูจน์หรือไม่พิสูจน์การเรียกร้องหรือร้องเรียนการจงใจประพฤตินิยมชอบในการประกอบวิชาชีพหรือการปฏิบัติมิชอบของผู้ไต่ถาม

(1.5) นอกจากที่ได้กล่าวไว้ในอนุมาตรา 3 การมองหาหรือเสนอให้มีการพิสูจน์หรือไม่พิสูจน์การเรียกร้องหรือร้องเรียนการจงใจประพฤตินิยมชอบในการประกอบวิชาชีพหรือการปฏิบัติมิชอบของคู่ความหรือตัวแทนของคู่ความ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่อยู่ระหว่างการดำเนินการไต่ถาม

(1.6) การมองหาหรือเสนอให้มีการพิสูจน์หรือไม่พิสูจน์การกล่าวร้าย การเพิกเฉย การละทิ้ง หรือการแสวงประโยชน์ในการพิจารณาซึ่งตัวแทนบริการคุ้มครองเด็กและผู้ใหญ่เป็นคู่ความฝ่ายหนึ่ง

(2) จะไม่มีเอกสิทธิ์คุ้มครองตามมาตรา 4 ถ้าศาล ตัวแทนฝ่ายบริหาร หรืออนุญาโตตุลาการ ได้ค้นพบหลังจากมีการพิจารณาลับว่าคู่ความกำลังค้นหาข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำเสนอในคดีหรือผู้สนับสนุนพยานหลักฐานที่หาไม่ได้ และมีความจำเป็นต้องคุ้มครองพยานหลักฐานที่จะเป็นน้ำหนักสำคัญ โดยไม่ให้เปิดเผยข้อมูลออกมาและข้อมูลการ ไกล่เกลี่ย ได้ถูกค้นหาอยู่หรือเสนอออกมา

(2.1) ศาลซึ่งดำเนินกระบวนการพิจารณาความผิดอาญาอย่างร้ายแรง

(2.2) นอกจากที่ได้กล่าวไว้ในอนุมาตรา (3) กระบวนการพิจารณาที่พิสูจน์ข้อเรียกร้องที่กลับมาหรือการปรับปรุงแก้ไขหรือการแก้ตัวในความรับผิดชอบสัญญาที่เพิ่มขึ้นในการ ไกล่เกลี่ย

(3) ผู้ไกล่เกลี่ยจะไม่ถูกบังคับให้เตรียมหลักฐานข้อมูลการไกล่เกลี่ยที่อ้างถึงในอนุมาตรา 1 (1.6) หรือ 2(2.2)

(4) ถ้าข้อมูลการ ไกล่เกลี่ยไม่ได้รับเอกสิทธิ์การคุ้มครองตามอนุมาตรา (1) หรือ (2) และมีข้อมูลบางส่วนที่จำเป็นสำหรับการใช้ประโยชน์ตามข้อยกเว้นจากการไม่เปิดเผยอาจถูกยอมรับได้ การยอมรับพยานหลักฐานหรือเป็นข้อมูลใดๆ ที่จะเป็นพยานหลักฐานที่จะนำเสนอในคดีหรือยอมรับเพื่อจุดประสงค์อื่น

มาตรา 7 การห้ามผู้ไกล่เกลี่ยรายงาน

(1) นอกจากที่ได้กำหนดไว้ในอนุมาตรา (2) ผู้ไกล่เกลี่ยอาจจะไม่ทำรายงานตีราคา ประเมินราคา เสนอข้อแนะนำ การสืบค้น หรือการสื่อสารอื่นๆ เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยต่อศาล ตัวแทนฝ่ายบริหาร หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่จะทำถูกข้อบังคับต่อข้อพิพาทซึ่งเป็นไปตามการไกล่เกลี่ย

(2) ผู้ไกล่เกลี่ยอาจเปิดเผยถึง

(2.1) ไม่ว่าการไกล่เกลี่ยจะเกิดขึ้นหรือสิ้นสุดลง ไม่ว่าการระงับข้อพิพาทจะตกลงกันได้และการมาศาลของพยาน

(2.2) ข้อมูลการไกล่เกลี่ยได้ยอมรับตามมาตรา 6

(2.3) ข้อมูลการไกล่เกลี่ยเป็นหลักฐานการกล่าวร้าย การเพิกเฉย การละทิ้ง หรือการแสวงหาประโยชน์ของบุคคลคนหนึ่งต่อตัวแทนสาธารณะที่รับผิดชอบคุ้มครองบุคคล ทั้งหลายต่อการปฏิบัติในทางที่ไม่ดี

(3) การสื่อสารที่ทำโดยฝ่าฝืนต่ออนุมาตรา (1) อาจจะไม่ถูกพิจารณาโดยศาล ตัวแทน ฝ่ายบริหาร หรืออนุญาโตตุลาการ

3.1.2.1 บทวิเคราะห์

1) เรื่องการรับฟังพยานหลักฐานของกฎหมายฉบับนี้ให้มีเอกสิทธิ์คุ้มครองไว้ โดยเฉพาะต่อการเปิดเผยข้อมูล การยอมรับ กระบวนการเปิดเผยข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดี กล่าวคือคู่ความซึ่งใกล้เคียง ผู้ใกล้เคียงหรือผู้มีส่วนร่วมซึ่งไม่ใช่คู่ความนั้นอาจจะปฏิเสธต่อการเปิดเผยข้อมูลและอาจจะป้องกันบุคคลภายนอกจากการเปิดเผยของผู้ใกล้เคียงได้

2) เรื่องข้อยกเว้นของการมีเอกสิทธิ์คุ้มครอง ในข้อตกลงที่เป็นพยานหลักฐานเป็นบันทึกลงนามโดยคู่ความทั้งหมดตามข้อตกลงการดำเนินการภายใต้การใกล้เคียงที่เปิดเผยหรือถูกเปิดเผยโดยกฎหมายต่อสาธารณะ

3) จะไม่มีเอกสิทธิ์คุ้มครองตามมาตรา 4 หากได้ค้นพบหลังจากมีการพิจารณาลับว่า คู่ความกำลังค้นหาข้อมูลพยานหลักฐานที่จะนำสืบในคดีหรือผู้สนับสนุนพยานหลักฐานที่หาไม่ได้และมีความจำเป็นต้องคุ้มครองพยานหลักฐานที่จะเป็นน้ำหนักสำคัญ โดยไม่ให้เปิดเผยข้อมูลออกมาและข้อมูลการใกล้เคียงได้ถูกค้นหายู่หรือถูกเสนอออกมาในการใกล้เคียง

3.1.3 การรักษาความลับของผู้ใกล้เคียง

ตามรัฐธรรมนูญที่ว่าด้วยรูปแบบการใกล้เคียงประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) ได้กำหนดไว้ดังนี้

มาตรา 5 การสละสิทธิ์และเสียโอกาสที่จะได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครอง

(1) เอกสิทธิ์ตามมาตรา 4 อาจจะถูกสละสิทธิ์เป็นบันทึกลายลักษณ์อักษรหรือบอกปากเปล่าในระหว่างกระบวนการพิจารณาได้ ถ้าการสละสิทธิ์แสดงออกโดยคู่ความทั้งหมดในการใกล้เคียง

(1.1) ในกรณีเอกสิทธิ์ของผู้ใกล้เคียง โดยการแสดงออกของผู้ใกล้เคียงและ

(1.2) ในกรณีเอกสิทธิ์ของผู้มีส่วนได้เสียที่มีใช้คู่ความจะถูกสละสิทธิ์ โดยการแสดงออกของผู้มีส่วนได้เสียที่มีใช้คู่ความ

(2) บุคคลที่เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลในการใกล้เคียงซึ่ง โน้มเอียงต่อบุคคลอื่นในกระบวนการพิจารณาจะเสียโอกาสจากการคุ้มครองทางเอกสิทธิ์ตามมาตรา 4 แต่เพียงเท่าที่จำเป็นสำหรับบุคคลที่โน้มเอียงต่อการเผยแพร่หรือเปิดเผยออกไป

(3) บุคคลที่ใช้วิธีการใกล้เคียงต่อการวางแผน โดยเจตนา พยายามกระทำความคิดหรือกระทำผิดทางอาญา หรือปิดบังความคิดอาญาที่ดำเนินอยู่จะเสียโอกาสจากการใช้สิทธิ์ตามมาตรา 4

มาตรา 8 การไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ

เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อมูลการไต่ถามที่ถูกระบุว่าเป็นความลับที่ไม่เปิดเผยโดยความเห็นชอบของคู่ความทั้งหลายหรือถูกกำหนดโดยกฎหมายอื่นหรือกฎข้อบังคับของรัฐ

มาตรา 9 การเปิดเผยถึงความขัดแย้งของความต้องการที่แท้จริงของผู้ไต่ถามและภูมิหลัง

(1) ก่อนการยอมรับในการไต่ถาม บุคคลซึ่งถูกร้องขอให้เป็นผู้ไต่ถามจะต้อง

(1.1) สอบถามถึงเหตุผลภายใต้สภาพแวดล้อมที่ต้องตัดสินใจว่าจะมีข้อเท็จจริงบางอย่างที่บุคคลรู้ว่าอาจจะพิจารณาถึงผลกระทบในความยุติธรรมของผู้ไต่ถามซึ่งรวมถึงการเงินหรือความต้องการที่แท้จริงของบุคคลในผลลัพธ์ของการไต่ถามและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือความสัมพันธ์ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับคู่ความที่ไต่ถามหรือผู้มีส่วนร่วมในการไต่ถาม

(1.2) ได้เปิดเผยข้อเท็จจริงบางอย่างที่รู้มาต่อคู่ความที่ไต่ถามในขณะที่ปฏิบัติงานก่อนการยอมรับในการไต่ถาม

(2) ถ้าผู้ไต่ถามได้รู้ข้อเท็จจริงบางอย่างที่ได้อธิบายไว้ในอนุมาตรา 1 (1.1) หลังจากการยอมรับการไต่ถาม ผู้ไต่ถามจะต้องเปิดเผยสิ่งนั้นไม่ช้าเท่าที่สามารถจะปฏิบัติได้

(3) ดังการร้องขอของคู่ความที่ไต่ถาม บุคคลผู้ซึ่งถูกร้องขอให้เป็นผู้ไต่ถามจะต้องเปิดเผยถึงคุณสมบัติของผู้ไต่ถามต่อการไต่ถามที่เป็นข้อพิพาทนั้น

(4) บุคคลซึ่งฝ่าฝืนอนุมาตรา (1) หรือ (2) หรือ (7) จะถูกห้ามโดยการฝ่าฝืนเอกสิทธิ์ตามมาตรา 4

(5) ตามอนุมาตรา (1), (2), (3) และ (7) จะไม่ใช่ต่อบุคคลที่เป็นผู้พิพากษา

(6) รัฐบัญญัตินี้ไม่ได้ต้องการผู้ไต่ถามที่มีคุณสมบัติพิเศษโดยมีภูมิหลังหรือมืออาชีพ

(7) ผู้ไต่ถามจะต้องเป็นคนยุติธรรม เว้นแต่หลังจากเปิดเผยถึงข้อเท็จจริงที่ต้องการตามอนุมาตรา (1) และ (2) ซึ่งต้องเปิดเผยซึ่งคู่ความเห็นชอบ

3.1.3.1 บทวิเคราะห์

เรื่องการรักษาความลับของผู้ไต่ถามนั้นกฎหมายฉบับนี้ กำหนดว่า ผู้ไต่ถามจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับตามมาตรา 8 เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อมูลการไต่ถามที่ถูกระบุว่าเป็นความลับที่ไม่เปิดเผยโดยความเห็นชอบของคู่ความทั้งหลายหรือถูกกำหนดโดยกฎหมายอื่นหรือกฎข้อบังคับของรัฐ หรือการสละสิทธิ์เป็นบันทึกลายลักษณ์อักษรหรือบอกปากเปล่าในระหว่างกระบวนการพิจารณาได้ถ้าการสละสิทธิ์แสดงออกโดยคู่ความทั้งหมดในการไต่ถามและผู้ไต่ถามไม่จำเป็นต้องมีคุณสมบัติพิเศษโดยมีภูมิหลังหรือมืออาชีพ ซึ่งผู้ไต่ถามจะต้องเป็นคนยุติธรรมเป็นสำคัญ

3.1.4 การไกล่เกลี่ยลับหลังคู่กรณีอีกฝ่าย

ตามรัฐบัญญัติว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) ได้กำหนดไว้ดังนี้

มาตรา 10 การมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ย

ทนายความหรือบุคคลอื่นที่กำหนดโดยคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเข้าร่วมประชุมและมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ย ผู้สละสิทธิ์ในการมีส่วนร่วมมาก่อนการไกล่เกลี่ยนี้อาจถูกเพิกถอนได้

3.1.4.1 บทวิเคราะห์

1) เรื่องการไกล่เกลี่ยลับหลังคู่ความอีกฝ่าย ในกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กล่าวไว้โดยชัดเจน เพียงแต่กำหนดให้คู่ความ ทนายความ หรือบุคคลอื่นอาจเข้าร่วมประชุมและมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ย ผู้สละสิทธิ์ในการมีส่วนร่วมมาก่อนการไกล่เกลี่ยนี้อาจถูกเพิกถอนได้

2) กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้คุ้มครองการไกล่เกลี่ยลับหลังคู่ความอีกฝ่าย รวมทั้ง หากสละสิทธิ์ในการไกล่เกลี่ยอาจจะถูกเพิกถอนในการไกล่เกลี่ยได้

3.1.5 การทำสัญญาประนีประนอมยอมความและการบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความ

ตามรัฐบัญญัติว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) นั้นมิได้กำหนดในเรื่องการทำสัญญาประนีประนอมยอมความและการบังคับตามสัญญาประนีประนอมยอมความไว้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ดี สามารถศึกษาได้โดยเทียบกับรัฐบัญญัติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วพบว่า การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้นสามารถมีผลบังคับใช้ในทุกประเทศที่เป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ (Geneva Convention และ New York Convention) โดยประเทศต่างๆ ที่เข้ามาเป็นภาคีได้ออกกฎหมายภายในมารองรับ รวมทั้งส่วนใหญ่ได้รับเอากฎหมายแม่แบบอนุญาโตตุลาการ (The Model Law of Arbitration) ไปเป็นแบบอย่างในการร่างกฎหมายภายในว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศของคนอีกด้วย ในมลรัฐต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น มลรัฐแคลิฟอร์เนีย คอนเนคติกัต โอเรกอนและเท็กซัส เป็นต้น

3.1.6 อายุความในการดำเนินคดี

ตามรัฐบัญญัติว่าด้วยรูปแบบการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาท (Uniform Mediation Act) นั้นมิได้กำหนดอายุความในการดำเนินคดีไว้อย่างชัดเจน แต่อย่างไรก็ดี สามารถจะศึกษาได้โดยเทียบกับรัฐบัญญัติอนุญาโตตุลาการของประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วพบว่า เมื่อเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการและการอนุญาโตตุลาการได้เริ่มต้นแล้ว การดำเนินไปของอายุความจะถูกหยุดลงหรือ

ชะลออยู่ เมื่อกระบวนการอนุญาตตุลาการยุติลง โดยปราศจากคำชี้ขาดหรือยกเลิกอนุญาตตุลาการอายุความก็เริ่มนับแต่เวลาที่การอนุญาตตุลาการยุติลง โดยนับอายุความต่อจากการที่อายุความสะดุดหยุดลงในครั้งแรกด้วย

3.2 หลักกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเป็นศาลชำนาญพิเศษที่มีคดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากเป็นพิเศษกว่าคดีแพ่ง คดีอาญาทั่วไป จึงเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินคดีให้เสร็จโดยรวดเร็วให้แก่คู่ความได้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางจึงนำวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลมาใช้ โดยถือเป็นกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกใหม่ โดยทางอื่นนอกจากการพิจารณาคดีตามปกติของศาลเพื่อให้คู่ความสามารถระงับข้อพิพาทได้อย่างรวดเร็วและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่คู่ความ ซึ่งวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางก็เหมือนกับศาลอื่นๆ เว้นแต่และสภาพแห่งข้อพิพาทจะแตกต่างจากศาลอื่น เว้นแต่สภาพแห่งข้อพิพาทจะแตกต่างจากศาลอื่นมากเพราะคดีมีความยุ่งยากซับซ้อน สำหรับศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางมีผู้ประนีประนอมทำหน้าที่เป็นคนกลางในการช่วยเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาทหรือบางครั้งเรียกว่า “ผู้ไกล่เกลี่ย” ซึ่งแต่งตั้งจากผู้พิพากษาอาวุโสในศาลหรือผู้พิพากษาสมทบ ตามระเบียบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2545 ข้อ 4 ในระเบียบนี้ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นอย่างอื่น...

“ผู้ประนีประนอม” หมายความว่า ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ข้าราชการศาลยุติธรรม และบุคคลอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอม...”

ที่สำคัญผู้ประนีประนอมต้องมีความเป็นกลางไม่มีอคติสามารถให้ความเป็นธรรมกับคู่ความทุกฝ่ายได้ถูกต้องตรงตามความประสงค์ของคู่ความ โดยในฐานะของผู้ประนีประนอมจะมีได้ทำหน้าที่ตัดสินชี้ขาดข้อพิพาทเพียงแต่เป็นผู้เจรจาหาแนวทาง เสนอแนะ หาทางออกหรือผ่าทางตันแห่งข้อพิพาทนั้น ให้คู่ความสามารถยุติข้อพิพาทที่เกิดขึ้นร่วมกันได้ โดยให้คู่ความมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งปัจจุบันผู้ประนีประนอมในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ก็คือผู้พิพากษาสมทบในศาลที่ได้รับการอบรมและผ่านการ

อบรมตามหลักสูตรเทคนิคการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางได้จัดให้มีการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประนีประนอมประจำศาลไว้ หรือคณะผู้พิพากษาอาวุโสประจำศาลซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประนีประนอม โดยทางศาลได้จัดทำเป็นบัญชีรายชื่อไว้

ตามระเบียบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2545

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ได้ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2543 ให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2544 ซึ่งตราขึ้นตามกฎหมายในการระงับข้อพิพาทด้วยความพอใจของคู่ความ ทั้งการไกล่เกลี่ยโดยองค์คณะผู้พิพากษาหรือโดยผู้ประนีประนอม จึงต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการเป็นมาตรฐานเพื่อความชัดเจนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2545”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2545 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2543

ข้อ 4 ในระเบียบนี้ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“คดี” หมายความว่า คดีแพ่ง คดีอาญาที่เป็นความผิดอันยอมความได้ หรือคดีอื่นใดที่อาจระงับข้อพิพาทได้ด้วยการตกลงกันของคู่ความ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง และให้หมายรวมถึงรองอธิบดีที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ด้วย

“ผู้ประนีประนอม” หมายความว่า ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ข้าราชการศาลยุติธรรม และบุคคลอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอม

“คณะไกล่เกลี่ย” หมายความว่า ผู้ประนีประนอม ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดำเนินการไกล่เกลี่ยคดีที่มีการส่งสำนวนเข้าสู่ระบบไกล่เกลี่ย

“ข้อเท็จจริงในระบบไกล่เกลี่ย” หมายความว่า การติดต่อระหว่างคู่ความหรือข้อเท็จจริงใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินการไกล่เกลี่ย ข้อเท็จจริงที่เป็นเนื้อหาหรือรายละเอียดแห่งการเจรจา